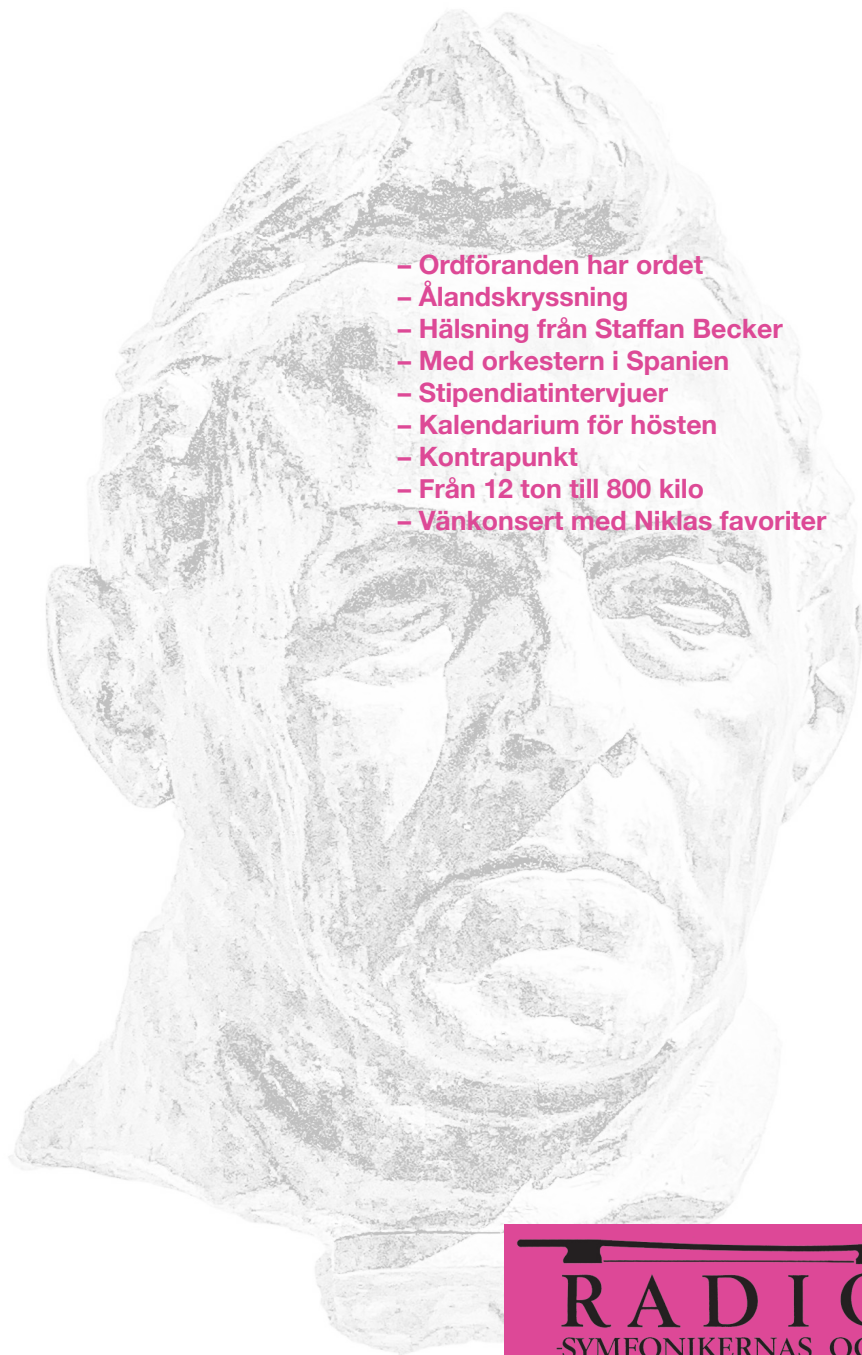


BERWALDBLADET



- Ordföranden har ordet
- Ålandskryssning
- Hälsning från Staffan Becker
- Med orkestern i Spanien
- Stipendiatintervjuer
- Kalendarium för hösten
- Kontrapunkt
- Från 12 ton till 800 kilo
- Vänkonsert med Niklas favoriter

RADIO
-SYMFONIKERNAS OCH
-KÖRENS VÄNFÖRENING

Radiosymfonikernas och Radiokörens Vänförening

Pär Trehörning	Ordförande	070-5137529	ptrehorning@gmail.com
Agneta Söderman	Vice ordförande	070-8660565	soderman.agneta@gmail.com
Stefan Birksjö	Kassör	076-0299898	stefan.birksjo@affarskraft.se
Hans-Erik Hallin	Sekreterare	070-7311838	mediokommunikation@yahoo.se
Ragnar Hult	Ledamot	076-3653685	hultragnar@gmail.com
Ulf Leopoldson	Ledamot	070-9134300	ulf@leopoldson.se
Per Lindvall	Ledamot	070-3717593	perlindvall@icloud.com
Peter af Petersens	Ledamot	070-6666718	peterafpetersens@gmail.com
Barbro Wallin	Ledamot	070-6623500	barbro@bawallco.se
Rickard Collin	Repr. för kören	070-7141988	rickard.collin@sr.se
Bo Söderström	Repr. för orkestern	073-7123308	bo.soderstrom@sr.se
Kristina Westman	Repr. för Berwaldhallen	070-7841809	kristina.westman@sr.se

Sammankallande i valberedningen:

Gunnar Wikström 073-9867082 gunwik@telia.com

Revisorer:

Lena Cronvall Morén 073-5649078 lena.cronvall@outlook.com
Håkan Stenkvist stenkivist@telia.com

Berwaldbladet

Agneta Söderman Redaktör
Peter af Petersens Layout
Ansvarig utgivare: Pär Trehörning

Postadress: RSKV, SR/ Berwaldhallen, 10510 Stockholm
Telefonvarare: 08-994030
Plusgiro: 16 08 82-7 Radiosymfonikernas och Radiokörens Vänförening
Webbsida: www.berwaldhallen.se/vanforeningen
E-post: vanforeningensrskv@gmail.com
Facebook: www.facebook.com/vanforeningensrskv
Instagram: www.instagram.com/vanforeningensrskv

Medlemsavgift för kalenderåret 2022

Enskild medlem 250:-
Två personer på samma adress 400:-
Halv avgift för pensionerade musiker och korister som varit fast anställda vid BWH



Vänföreningen tar tacksamt emot penninggåvor till OLOF RYDBECKS OCH VÄNFÖRENINGENS FOND ur vilken föreningen årligen delar ut stipendier till musiker och korister från Sveriges Radios Symfoniorkester respektive Radiokören. Sätt in ditt bidrag på föreningens plusgiro 16 08 82-7 och ange att gåvan är till fonden.

Medlemsnålen:
50:-

FRAMSIDA: Franz Berwald utanför entrén,
rest 1979. Carl Eldh.
Foto: Peter af Petersens

Ordföranden har ordet

Foto: Privat



Somliga hävdar att Winston Churchill under andra världskriget när krigskabinettet ville överföra medel från kulturdepartementet till försvaret ska ha sagt "Vad är det då vi slåss för?"

Nu är det kanske inte helt sant att Churchill sa just så, men helt sant är att vi nu tvingas uppleva ett krig i Europa. Ett förfärligt krig, som dessutom får kulturella konsekvenser.

Sålunda är dirigenten Valery Gergiev inte längre välkommen till Berwaldhallens Östersjöfestival, vilken han tillsammans med dirigenten Esa-Pekka Salonen och dåvarande konserthuschefen Mikael Tydén skapade för 20 år sedan. Hans vägran att ta avstånd från Putins angrepp på Ukraina har medfört att han är persona non grata i Väst.

Samtidigt befinner sig ukrainska orkestrar på turné i Europa, men vet inte när och om de kan komma tillbaka till sin egen konsertlokal och till sina egna familjer.

Kulturen, och inte minst musiken, har alltid varit en betydande och ibland avgörande kraft i folkens kamp för frihet och samtidigt en nagel i ögat för förtryckarna. Körsångstraditionen i de baltiska länderna, framför allt i Estland, var en del i kampen för en egen, självständig nation. Folksångaren Victor Jara var en av de första som mördades av militärjuntan i Chile.

Musikens uttrycksmedel och upplevelse är global. När jag skriver detta är Radiosymfonikerna på turné i Spanien. I mitten av maj framförde den svenska Radiokören under ledning av den nederländske dirigenten Peter Dijkstra, den tyske tonsättaren Arnold Schönbergs "Friede auf Erden", "Fred på jorden".

Vänföreningens främsta uppgift är att stödja musikerna och koristerna i Radiosymfonikerna och Radiokören. Med våra stipendier, vår närvaro vid konserter och repetitioner, Vänföreningens egna kammarmusikkonserter och andra evenemang med medlemmar ur orkestern och kören.

Kanske har det aldrig varit så viktigt att du som medlem bidrar till att våra musiker och sångare fritt får utöva sitt konstnärskap utan nationsgränser, men med budskapet att musikens klingande vällyd aldrig kommer att tystna och att det ibland överröstar krigets vanvettiga oljud.

Pär Trehörning

ÅLANDSKRYSSNING MED RADIOSYMFONIKERNAS OCH RADIOKÖRENS VÄNFÖRENING

I samarbete med Viking Line välkomnas Vännerna till en Ålandskryssning
den 9 oktober 2022

Buss och båt. Start och slut på Cityterminalen i Stockholm
kl 12:30 resp 21:35. Till havs kl 14:45 – 19:45.

Det blir en dag fylld av hav, musik, musikaliska utmaningar, utomskärsupplevelser, inomskärsupplevelser, god mat och trevligt umgänge med vänner, musiker och sångare. Vi får höra massor av fantastisk musik som doftar sjö, hav och skärgård. Vi firar hundraåringen Povel Ramel med musikalisk frågesport under ledning av Johanna Broman Åkesson, fil dr i musikvetenskap med Povel som specialitet.

Från Radiosymfonikerna och Radiokören deltar:

Anders Jonhäll flöjt, **Niklas Andersson** klarinett, **Henrik Blixt** fagott, **Hans Larsson** valthorn **Bengt Rosengren** oboe, **Jennie Eriksson** sopran, **Anna Zander Sand** alt, **Niklas Engquist** tenor, **Rickard Collin** bas och **Michael Engström** piano

Resan bokas hos VikingLine: <https://www.vikingline.se/rskv>
Ange kod RSKV då du bokar.

Priset är 635 SEK/person. Då ingår bussresa, båtresa, välkomstdrink med baguette, underhållning samt buffé med dryck.

Din familj och dina vänner är också välkomna på resan.



Foto: Berwaldhallen

Berwaldhallens chef Staffan Becker har ordet

Bästa vänförening !

Sedan några dagar befinner jag mig tillsammans med Sveriges Radios Symfoniorkester i Spanien på turné. Vi startade med två konserter i Barcelona, därefter Zaragoza och Madrid. De två sista konserterna på resan äger rum i Alicante och Girona. Daniel Harding har tillsammans med orkestern verkligen briljerat under konserterna och publikens reaktioner har varit fantastiska med stående ovationer varje kväll.

I Berwaldhallen denna vecka möter Radiokören sin förra chefsdirigent och numera hedersdirigent Peter Dijkstra. Det är ett kärt återseende på alla sätt och vis. Peters energi och stora musikalitet genomsyrar hans arbete och har gjort honom till en av de mest eftersökta kördirigenterna i världen. Han är nu chefsdirigent för Nederländska kammarkören och kommer även att ha samma position för Bayerska Radions kör från hösten.

Det är på många sätt en ny tid för kören. Pandemin har varit en utmaning och nu när kören kan

framträda med alla 32 sångare så finns det en stor förväntan på att vår kör nästa säsong ska få sjunga ut hela registret. Radiokören nuvarande chefsdirigent Kaspars Putniņš, som tillträdde i augusti 2020, ska den kommande säsongen nu äntligen få sätta sin prägel på konserterna och visa vilken stor konstnär han är.

I skrivande stund sitter jag tillsammans med orkestern på tåget som i hög hastighet färdas mot Alicante och jag tänker på allt spännande som ska hända nästa säsong. Orkestern och kören kommer att möta artister som Daniel Harding, Kaspars Putniņš, András Schiff, Manfred Honeck, Herbert Blomstedt för att bara nämna några. Det blir en säsong rik på musikaliska upplevelser, kan jag lova.

Men allra först ska vi fira att Östersjöfestivalen fyller 20 år. Det kommer att bli något alldeles extra!

Bästa hälsningar
Staffan Becker

Med orkestern och Brahms i Spanien

Intryck från turnén 8 –16 maj 2022

Äntligen i väg på en efterlängtdad turné i Spanien. Brahms symfonier nr 1-4, älskade av alla i orkestern men känslan tyvärr inte delad av recensenter där hemma. Men, arrangören betalar så vi börjar i Barcelona och helt fantastiska Palau de la Música, ritad av Lluís Doménech och sedan några år utsedd till världsarv. Väl värd att se även utan musik. Vi anlände dessutom kvällen innan och med två konserter i Barcelona har vi gott om tid att strosa runt i staden.

Tredje dagen snabbtåg till Zaragoza och med förnämliga Henrik Nilsson, Kristina Westman och Dace Vinklere som reseledare kändes det som om vi friktionslöst var ute med en stråkkvartett.

Finaste hotellet i Zaragoza och som vanligt i Spanien stora, vackra välklingande konsertlokaler. Ikväll Brahms 1 och 3 fast i omvänd ordning. Lyssna gärna på tredje satsen i tredje symfonin ikväll och försök undvika att gråta!

Torsdag till Madrid och anrika Auditorio Nacional. Deras egen Orquesta Nacional de España repeterar sent så det blev kortare uppvärmning än normalt men Brahms 2 och 4 sitter som en smäck med Harding i toppform. Kort om tid i Madrid men jag hann med en kort promenad i Parque de El Retiro. Fredag snabbtåg igen till Alicante. Väl där busvarmt och snabb promenad upp till Santa Barbara Slott.

Sen konsert (kl 20-22) och efter det lite mat med härliga kollegor nära hotellet.

En turné är kanske det bästa sättet att utveckla en orkester. Förutom att spela samman musiken många gånger och finslipa detaljerna med Harding kommer man kollegorna nära med intressanta samtal på frukostar, buss och tåg. Vi lär känna varandra väl eftersom väldigt få byter arbetsplats så det blir ofta 30-40 år tillsammans med fantastiska kollegor från när och fjärran. Lördag, spelledig resdag med långsamt tåg som omväxling. Tillbaka till Barcelona med bekymrad konduktör eftersom vi fuskade med munskydden ibland. Sista konsertdagen med tåg till Girona som inte alls bara är en flygplats för Ryanair utan en väldigt charmig stad väl värd att besöka.

Jag har ju lite svårt att vara objektiv till konserterna men skulle nog vilja säga att det var succé på alla ställen. Vi hoppas på återinbjudningar och då får vi se vilken repertoar vi kan erbjuda.

Bosse Söderström

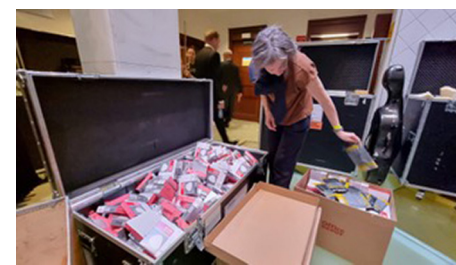
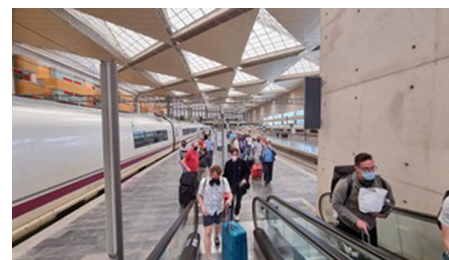
Violin 2

SRSO

Orkesterns representant i
Vänföreningens styrelse



Repetition i fantastiska Palau de la Música, Barcelona.



Musiker på resa – med gott om munskydd...

Foto: Hans Larsson

Foto: Bo Söderström

Vårnötterna knäckta

Här kommer lösningen på julnötterna som sedan mognade till vårnötter. Svarstiden blev kortare än jag tänkt mig men även senare lösningar har jag tagit med. För att underlätta för dem som inte klarat allt står här både tonsättare och verk i samma ordning som i Berwaldbladet.

- | | | | |
|----|-------------|----|-----------------------|
| 1 | Berlioz | 6 | Bolero |
| 2 | Dvorak | 8 | Kullervo |
| 3 | Haydn | 9 | Svansjön |
| 4 | Mahler | 10 | Friskyttan |
| 5 | Musorgskij | 3 | Pukvirveln |
| 6 | Ravel | 7 | Rhensymfonin |
| 7 | Schumann | 5 | Boris Godunov |
| 8 | Sibelius | 2 | Slaviska danser |
| 9 | Tjajkovskij | 4 | Uppståndelsesymfonin |
| 10 | Weber | 1 | Symphonie Fantastique |

Fru Fortuna, min dotter, har lottat fram följande vinnare:
Ruth Mogård, som får två platser på ett kommande evenemang.
Björn Jerkert, som får en plats.

Tack för visat intresse och ha en riktigt skön sommar!

Erik Juhlin

RADIOSYMFONIKERNAS OCH RADIOKÖRENS VÄNFÖRENING

får med detta

DIPLOM

tilldela VIOLINISTEN i Sveriges Radios Symfoniorkester

Torbjörn Bernhardsson

**2021 års stipendium på 25000 kronor
ur Olof Rydbeck's och Vänföreningens fond.**

Torbjörn är en varm och god kollega med mycket humor. Han har dessutom alltid ett lyssnande öra för dem som är i behov av hjälp i alla möjliga situationer. Med en osviklig timing, kvalitet och stark musikalisk överblick har Torbjörn i decennier bidragit till 1.a-violinstämmans och orkestrernas utveckling och höga nivå. Dessutom alltid väl förberedd. Ett föredöme!!

Vi ska ge järnet!

Han har tagit båten in från skärgården för att byta lugnet mot en intensiv vecka med konserter i flera spanska städer. Det är i sista minuten som vi hinner träffa Torbjörn Bernhardsson, violinist och en av 2021 års stipendiater. För redan följande morgon går planet till Barcelona – första anhalten på den stora spanienturnén.

Det går inte att ta miste på den

förväntan som lyser i Torbjörns blick.

– Vi ska ge järnet! Turnéerna är en utmaning för oss alla i orkestern. Det är givande att visa vad vi kan. Mötet med den utländska publiken triggas oss. Det känns i hela kroppen när orkestern drar åt samma håll och ger oss en stark, gemensam identitet.

Fracken är redan nedpackad

och som medresenär tar han med sig Antonio Gragnani, violinen byggd år 1776 av denne italienska mästare. Han känner sig trygg med denna lättspelade trotjänare, som faktiskt är Torbjörns egen dyrgrisp sedan början av 80-talet.

På programmet under de nio dagarna i Spanien står Brahms' fyra symfonier. I Barcelona framförs samtliga vid två konserter i vackra Palau de la Música Catalana.

– Av alla symfonierna tycker jag mest om ettan, erkänner Torbjörn.

Det var inte självklart att lantbrukarsonen från Påryd utanför Kalmar skulle ägna sig åt musiken. Men det beslutet tog han redan innan han lämnade gymnasiet och snabbt kom in på Musikhögskolan. Direkt därifrån började han i Sveriges Radios Symfoniorkester. Det har gått nästan 40 år sedan dess. Många dirigenter, konsertmästare och stämledare har han avverkat över åren.

– Det har skett en otrolig utveckling i orkestern under dessa år. Vårt teamwork har blivit bättre. Stämmorna är jämnstarka, klangen har förbättrats och vi har alla samma

ambitioner. Det är en fröjd att lyssna på orkestern av idag. Och det är roligt att vara en Radiosymfoniker när orkestern låter så bra.



Foto: Berwaldhallen

Två personer lyfter han fram som speciellt betydelsefulla. Den ene är Daniel Harding som är lätt att följa och har tagit orkestern till en högre nivå. Den andra är Malin Broman, konsertmästaren och hans stämledare.

– Malin är ett lyft, hon är ett unikum. Hon är mänsklig, har klara idéer, kan förmedla hur dirigenten vill ha det och vill alltid det bästa.

Torbjörn drar sig till minnes hur det fungerade tidigare. Då handlade det om auktoritär fostran. Det kunde hända ett en dirigent låste in sig i sitt rum och surade över att orkestern haft synpunkter. Idag är det omöjligt för en dirigent eller stämledare att vara auktoritär. Nu får musikerna komma till tals med sina förslag och idéer, speciellt

under stämrepen.

– Vi är naturligtvis följsamma mot dirigenterna – det är en del av professionalismen, men i våra partiturer kan vi utläsa vilka tempi, fraseringar och accenter tidigare dirigenter valt. Sådant diskuterar vi i stämman – det finns många viljor och åsikter i en orkester, vilket man kanske inte tror, men med vårt teamwork blir resultatet bra.

Stipendiet gjorde Torbjörn jätteglad. Han vet ännu inte vad pengarna ska gå till, men han har ett intresse som går utöver allt annat – förutom musiken. Det finns i Österlen där han driver en antikaffär tillsammans med sin partner. Torbjörns ideal är det tidiga 1800-talets Karl Johansstil. Den dominerar inredningen i hans skärgårdshus i Edlunda – och bostaden på Österlen. Denna uppmärksammades i magnifika bilder av Sköna Hem förra året. Får Torbjörn någon tid över under turnén i Spanien är en sak säker. Han kommer att nosa upp ett auktionshus och hänge sig åt dess föremål.

Bostaden på Österlen innefattar inte bara en antikaffär utan blir även till en konsertlokal av det intimare formatet. I vacker vardagsrumsmiljö

framträder Österlenkvartetten med Torbjörn själv och musiker från Radioorkestern och Malmösymfonikerna.

– Jag tycker det är roligt att organisera musik och skapa förutsättningar för andra musiker, säger Torbjörn och nämner stolt att han lyckats få sådana storheter som Torleif Thedén, Hillevi Martinpelto och Sofie Zelmani att framträda med Österlenkvartetten.

Annars är det lugnet som Torbjörn söker. Det finner han i skärgården där han låter tystnaden råda. Ingen musik utom möjligen jazz på låg nivå hörs i 1800-talshuset på Edlunda. En och annan spännande film händer det att han kopplar av till. Som avkopplande nattlektyr blir det varken romaner eller partiturer. Då fördjupar han sig hellre i sin *guilty pleasure*: svenska och utländska auktionskataloger. Och drömmer om nya antika fynd till bostad och butik.

Hans-Erik Hallin

Kalendarium hösten 2022

OBS Se vad som gäller för närvaro vid repetitionerna i Berwaldhallen resp Radiohuset i rutorna till höger. Ta alltid med medlemskortet. För repetitionerna i Radiohuset krävs numera förhandsanmälan och identitetskontroll.

Tisdag 30 augusti: Repetition 14:00–17:30 med Radiosymfonikerna och Radiokören i Berwaldhallen

Mahler: Symfoni nr 2, ”Uppståndelsesymfoni”

Dirigent: Esa-Pekka Salonen

Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 13:30. Inget inläpp efter 13:45.

Fredag 9 september: Repetition 9:30–12:30 med Radiokören i Studio 2, Radiohuset

Orlando di Lasso, David Lang, Julia Wolfe, Ingvar Lidholm, Frank Martin

Dirigent Krista Audvere (vinnare av dirigenttävlingen Eric Ericson Award 2021)

OBS Förhandsanmälan senast 4 september.

Tisdag 13 september: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen

Dvořák: Middagshäxan och Symfoni nr 7; Bartók: Violinkonsert

Dirigent: Daniel Harding. Veronica Eberle, violin

Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget inläpp efter 11:00.

Söndag 9 oktober: Musikkryssning till Åland med vänföreningen

Resan sker i samarbete med Viking Line. Avgång med buss kl 12:30 från Cityterminalen. Läs mer på sidan 4.

Repetitioner i Berwaldhallen

Vi från styrelsen visar dig vidare till konserthallen. Du behöver inte anmäla att du kommer. Konsert-introduktion sker i foajén före repetitionen, som kan bli med eller utan solist. Observera att det kan hållas stämrepetitioner ovanför foajén innan repetitionen börjar. Vi ber dig därför att gå in så tyst som möjligt. Vi sitter enbart på första raden (alltså i gatuplanet) och får endast uppehålla oss i foajén utanför första raden. Det gäller även för toalettbesök. Det är osäkert när orkestern bryter för paus. Det finns ingen servering.

Repetitioner i Radiohuset

Eftersom Radiohuset är ett s.k. skyddsobjekt råder striktare regler: Du måste anmäla dig genom att skicka ett mejl med ditt namn och personnummer till vanforeningenrskv@gmail.com. Infind dig i Radiohuset senast 30 min innan där vakten kollar ditt medlemskort och din legitimation samt ger dig ett passerkort. Servering finns dagtid.

Onsdag 19 oktober: Repetition 11:30–15:20 med Radiosymfonikerna och Radiokören i Berwaldhallen

Daniel Nelson: Chaplin songs; Ralph Vaughan Williams: Fantasia on Greensleeves och Symfoni nr 9 **Dirigent:** Andrew Manze. Camilla Tilling, sopran
Vi samlas utanför ingången till

Berwaldhallen kl 11:00. Inget inläpp efter 11:15.

Tisdag 25 oktober: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen

Alfvén: Festspel och Symfoni nr 3; Lisa Streich: Jubelhemd

Dirigent: Fredrik Burstedt

Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget inläpp efter 11:00.

Onsdag 26 oktober: Repetition 14:00–17:00 med Radiokören i Studio 2, Radiohuset

Sven-David Sandström: Sonnets of darkness and love; Matthew Peterson: Beställningsverk

Dirigent Kaspar Putniņš.

Nils Landgren trombon

OBS Förhandsanmälan senast 21 oktober.

Onsdag 9 november: Repetition 14:00–17:00 med Radiokören i Studio 2, Radiohuset

Beethoven: Symfoni nr 9; Schönberg: Friede auf Erden

Dirigent Marc Korovitsch

OBS Förhandsanmälan senast 4 november.

Måndag 14 november: Vänföreningens musikgissning Kontrapunkt 18:00–20:30 i Studio 2, Radiohuset

Anmäl dig senast 9 november

genom att betala in 100 kr till Vänföreningens pluskonto 30 98 96-9 och ange Kontrapunkt samt ditt namn och personnummer. Infind dig i

Radiohuset senast kl 17:30 där vakten kollar ditt medlemskort och din legitimation samt ger dig ett passerkort. (Detta kan dessvärre ta tid...)

Tisdag 15 november: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen

Sjostakovitj: Cellokonsert; Bruckner: Symfoni nr 4 Ess-dur

Dirigent: Ingo Metzmacher. Torleif Thedéen, cello

Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget inläpp efter 11:00.

Tisdag 6 december: Repetition 11:15–15:05 med Radiosymfonikerna i Berwaldhallen

Josef Suk: Symfoni *Asrael*;

Beethoven: Trippelkonsert

Dirigent: Daniel Harding

Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 10:45. Inget inläpp efter 11:00.

Onsdag 14 december: Repetition 15:00–18:00 med Radiosymfonikerna och Radiokören i Berwaldhallen

Dirigent: Manfred Honeck
Beethoven Symfoni nr 9; Schönberg: Friede auf Erden

Vi samlas utanför ingången till Berwaldhallen kl 14:30. Inget inläpp efter 14:45.

Köp biljetter till konserterna i biljettkassan i Berwaldhallen tisdag–fredag kl 12–18 (eller på nätet).

Vänföreningen hälsar följande nya medlemmar välkomna:

Peter Bagge
Karl Jonas Ericsson
Paula Kristiansson
Monica Ljungström
Madeleine Lundin
Margareta Nyman

Nils-Göran Olve
Margareta Risinggård
Einar Sandberg
Karin Ståhle
Mia Wendel

EFTERLYSNING – Kontrapunkt tillbaka

Vill du vara med och gissa på musik? Då ska du anmäla dig till Kontrapunkt.

Vänföreningens spännande musikgissningstävling är tillbaka med både inspelad och levande musik.

Måndag 14 november klockan 18:00 i Studio 2 i Radiohuset kommer två lag att tävla om sina kunskaper om klassisk musik.

Ett lag med tre medlemmar från Vänföreningen och ett gemensamt lag med tre musiker och sångare från Radiosymfonikerna och Radiokören.

Sex olika musikexempel spelas upp antingen från inspelad musik eller av musiker/sångare på scenen. Lagen ska gissa på verk och upphovsman.

Det hela leds med fast hand av **Bodil Asketorp** i sann

Sten Broman anda och **Niklas Lindblad** är trygg domare som inte bara delar ut poäng utan också levererar en och annan anekdot om vad som spelats. Dessutom blir det möjlighet för publiken att gissa på något verk. Vi återkommer med särskild inbjudan.

Men vi söker också dig som gärna vill vara med och gissa! Var inte blyg nu, utan tala om att du vill vara med. Du blir ju inte ensam utan har hjälp av två andra.

Mejla ditt namn och mobilnummer till Pär Trehörning på ptrehorning@gmail.com

Pär Trehörning

RADIOSYMFONIKERNAS OCH RADIOKÖRENS VÄNFÖRENING

får med detta

DIPLOM

tilldela CELLISTEN I Sveriges Radios Symfoniorkester



En idealisk radiosymfoniker

Erik Williams fick en cello när han var en månad gammal. Han föddes i Kanada med kanadensisk pappa och svensk mamma som båda var violinister. De tyckte inte det skulle vara mera fiol i huset så redan första julen fick Erik en cello i julklapp. Men han började inte spela på den förrän i åttaårsåldern. En yngre bror kom i alla fall att spela fiol, men han hade

nog inte den koncentration som behövdes och blev mer intresserad av slagverk vilket blev hans bana. Pappan, som var violinprofessor, fick så småningom ett sabbatsår som familjen tillbringade i Sverige och Erik passade då på att ta privatlektioner för Ola Karlsson, då cellosolist i Radiosymfonikerna, och det blev avgörande för Erik.

Efter ett år hemma i Kanada

beslöt sig Erik nämligen för att söka in på Musikhögskolan i Stockholm för att få studera för Ola som undervisade där. Han provspelade och kom in som 16-åring och det kändes inte främmande att sedan som 17-åring flytta till Sverige; han var även svensk medborgare och hade mormor och moster i Södertälje.

Studierna på Musikhögskolan avslutades så småningom med solistdiplom. Ett års kompletteringsstudier följde på Guildhall School of Music i London. Därefter har han varit kontrakterad som cellist i bl.a. Montreal Symphonic Orchestra och Hongkongs filharmoni. För 15 år sedan provspelade han för Sveriges Radios Symfoniorkester och blev antagen, och sedan dess spelar han i orkesterns cellostämman och har blivit kollega med flera av studiekamraterna från Musikhögskolan. Erik har två svenskbyggda celli från Westerlunds Violinverkstad, praktiskt nog en i Berwaldhallen och en hemma.

En speciell upplevelse för Erik var att vara solist i Dvořáks cellokonsert .

– Det var väldigt häftigt att få framträda som solist tillsammans med orkesterkamraterna. Andra fantastiska upplevelser var en konsert med Schumanns fjärde symfoni under Daniel Harding och det halvsceniska framförandet av Mozarts Don Giovanni som orkestern gjorde



i maj 2020 under pandemin då mycket låg nere och många orkestrar inte hade någon större verksamhet. Det var en fantastisk grej och det kändes särskilt betydelsefullt att kunna ge publiken direktframförd musik just under den perioden.

Erik poängterar också den stora betydelsen som turnéer har för orkestern.

Man kommer in i repertoaren på ett annat sätt när man spelar varje kväll och på olika platser, och konserterna blir ofta starka upplevelser.

På frågan om Eriks favoritmusik ställer han Beethoven högst, med Brahms och några andra där nedanför. Som yngre ägnade han mycket tid åt att lyssna främst på inspelningar av stråkkvartetter med olika ensembler och jämföra dem, men nuförtiden hinner han inte riktigt med att lyssna så mycket på klassisk musik.

– Att också musicera i liten grupp är mycket viktigt för orkestermusiker, framhåller Erik. Det skärper lyssnandet och känsligheten och det tar man sedan med sig till spelet i orkestern. Musicerande i liten grupp är ”extremt bra” för hela ensemblens utveckling.

Erik har själv spelat mycket kammarmusik tidigare, och har bl a varit inbjuden att spela i Japan där han varit ett 30-tal gånger (!). Han uppmuntrar verkligen Vänföreningens förslag att bidra till fler kammarmusikkonserter för orkestermedlemmar och radiokorister.

Vänföreningens stipendium

kom lägligt för Erik och hans violaspelande fru. De har nämligen förutom en treåring hemma fått tillökning för några månader sedan, och då blir det ju också nya utgifter.

Erik Williams konstaterar lite förvånat att han nu bott längre tid i Sverige än i sitt gamla hemland Kanada, och vi kan vara glada över att han valde Sverige!

Ragnar Hult

Från tolv ton till 800 kilo

Berwaldhallens scen har fått en ny belysning. Borta är tunga gamla väsnande motorer, varma lampor och ideliga justeringar för hand för att få bra ljusdesign. Det har ersattas av LED-lampor, tysta motorer som styr strålkastarna och stora möjligheter att från ljusbordet färgsätta scen och salong.

Den nya belysningen innebär bättre arbetsmiljö, mindre belastning på rårna som håller uppe lamporna, enklare och mer professionell användning och lägre energikostnader.

Gladast över den nya tekniken är nog Olle Morian, scentekniker med ett brinnande (!) intresse för vad ljus kan åstadkomma.

– Det är roligt att jobba med ljus, man kan göra så mycket och ta fram detaljer och skapa en viss stämning, förklarar Olle. Och det går mycket bättre nu, det är snabbt och bekvämt. Vi har pratat om den här förändringen i sex år, så det har tagit tid. Men å andra sidan utvecklas tekniken varje år, så nu har vi ett mycket modernt och funktionsdugligt system.

Han har arbetat som ljusstekniker på flera

olika scener och innan Berwaldhallen köpte det nya systemet besökte scenteknikerna flera olika konserthallar, bland andra Konserthuset, som för övrigt har ett liknande koncept, för att finna den bästa tekniken. Nu kan Olle och hans kollegor sitta vid ljusbordet längst bak på parketten och styra allt ljus.

För en klassisk konsert utan solist, brukar orkesterljuset rakt över orkestern räcka. Det är åtta LED-lampor i sammanlagt 55 armaturer i fem rader över scenen. Ljuset är färgtempererat för att undvika ett kallt sken och de nya lamporna utvecklar inte längre samma värme som tidigare. De kunde tidigare bli ganska svettigt efter en lång repetition.

Men vid eventkonserter, det vill säga om det finns med en popgrupp med elektroniska instrument, kanske en solist som sjunger eller någon som läser något, då går Olle verkligen i gång om man säger.

– Då sätter jag ljus under repetitionerna. Jag kan använda ”auror”, rörliga ledlampor som sitter ovanför orkestern, i första hand för

färg effekter. ”Strålkastarna” eller ”spottarna” är de som sitter längst fram ovanför publiken och används för att belysa solister och för ett allmänt frontljus. De rörliga spottarna har inbyggda motorer och kan följa en solist som rör sig på scenen, och förses med olika färger, allt från ljusbordet.

Allt programmeras in i ljusbordet som också är en dator. Då har Olle de olika scenbilderna klara vid konserten.

– Tidigare var vi tvingade att gå upp på scenen, dra ner det rå (rörställning) där den aktuella belysningen satt, justera den mycket varma lampan, kanske sätta dit ett färgfilter och sedan dra upp rået igen, minns Olle. Ofta fick vi göra om den där proceduren sju-åtta gånger innan vi var nöjda.

Jag undrar om Olle saknar något i den nya belysningen.

– Fler lampor är alltid roligt, säger han och ler lite. Men det här är en bra anläggning. Det är roligt att arbeta med den.

Vi åker upp högst upp i huset och uppför en brant trappa och ut på bryggorna över scenen. Det är farligt högt. Här satt förut maskinerna som körde råna upp och ner. Gamla var de som sagt och till slut fanns inga reservdelar.

– De förde ett fasligt liv, så musikerna fick ta en paus när vi skulle justera ljuset, säger Olle.

Det var jobbigt och mycket tungt att få ut de gamla åbäkena, ett jobb som utfördes av en firma utanför Berwaldhallen. Men tydligen hittade man ett hål däruppe och kunde hissa alltihop ner till markplan.

Nu är scenteknikerna sällan uppe på bryggorna. Däremot är ljudteknikerna där och firar ner mikrofoner över podiet. Olle Morian, som gått en bred scenproduktionsutbildning, är stolt över sitt yrke.



Olle Morian vid ljusbordet

– Många tänker inte på ljuset utom när det inte fungerar. Men för mig är ljussättningen en avgörande del av uttrycket och upplevelsen.

Pär Trehörning

”Niklas favoriter”

Vänföreningsträff den 25 april 2022

Niklas Lindblad presenterade sina favoriter för Vänföreningen vid en konsert den 25 april i Studio 2. Favoriterna framfördes av en ensemble bestående av Hanna Göran, violin, Ingegerd Kierkegaard, viola, Linda Taube Sundén, flöjt och Asuka Nakamura, piano. Vi i publiken njöt.

”Två kompositörer från förra seklet med var sitt syrerika tonspråk som funnits med mig sedan ungdomen. Båda oerhört produktiva visar de här fram sin slanka sida med kammarmusik fylld av värme och krumsprång.” Så lød Niklas text i programbladet.



Foto: Britannica

Vi fick veta att **Bohuslav Martinů** (1890–1959) föddes i ett kyrktorn i en liten stad i dåvarande Böhmen. En nästan bortglömd och väldigt

produktiv tonsättare. Pappan var kyrkvård och stadsbrandbevakare. Därav bostadens välbelägna lokalisering med strålande utsikt, 193 trappsteg, dock utan hiss.

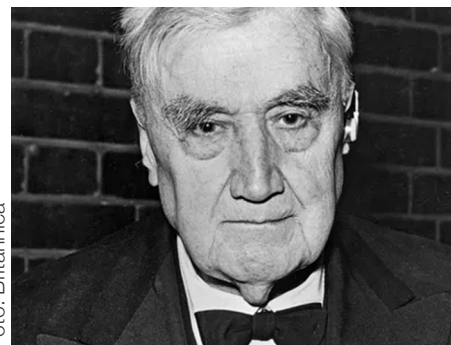
Bohuslav visade sin musikaliska talang tidigt. Stadsborna samlade pengar så att han kunde studera vid konservatoriet i Prag. Men han gillade inte alls det som undervisades. Och blev först utslängd ur violinistutbildningen. Sedan ur kompositörutbildningen.

Så småningom hamnade han i Paris. Där han inspirerades av Albert Roussel och Igor Stravinsky. Dessa komponerade i en stil som han gillade och tog till sig. Han började nu komponera i nyklassicistisk stil.

Efter ett musikaliskt ”klavertramp” som misshagade nazisterna flydde han till USA där han stannade till sin död. Han längtade hem till Tjeckoslovakien. Men kunde aldrig återvända. Efter nazisterna hade kommunisterna tagit över hans hemland. Och skulle förmodligen ha behandlat honom som landsförrädare om han försökt återvända.

Vi fick avnjuta två verk. ”Sonat no 1” för flöjt och piano /1945/ och ”Tre madrigaler” för violin och viola H313 /1947/

Foto: Britannica



Kvällens andra kompositör var **Ralph Vaughan Williams** (1872–1958). I Sverige har många mött hans musik i ingressen till TVserien ”Familjen Ashton”. En av de stillsammare delarna ur hans ganska våldsamma sjätte symfoni enligt Niklas. Ralph, som krävde att hans förnamn skulle uttalas ”reif”, föddes i en välbärgad familj. Charles Darwin fanns bland moderns förfäder.

Ralph gick i de bästa skolorna och uppmärksammades tidigt för sin musikaliska begåvning. Han åkte till Tyskland och lyssnade på Wagners operor, han tog lektioner för Max Bruch och ägnade en tioårsperiod i början av nittonhundratalet åt att resa runt på den engelska landsbygden och samla folkmusik. Som han sedan använde i flera av sina verk. Exempelvis i ”Suite de Ballet”. Liksom Martinu var Ralph Vaughan Williams väldigt produktiv. Under lång tid samarbetade han med

Gustav Holst (han med ”Planeterna”). Med åren blev han något av en gigant inom det engelska musiklivet. Han var professor, deltog i många kommittéer, ledde Bachkören i London, utsågs till hedersdoktor, mm. Men tackade nej till adelskap och titeln kunglig hovkapellmästare. Han var aktiv som tonsättare och dirigent ända fram till sin död.

Tre verk framfördes. ”Suite de Ballet” flöjt & piano /1913–1924/ , ”Romance and Pastorale” violin & piano /1914/ samt ”Romance” viola & piano /1914/.

Vilken kväll!!!!

Ulf Leopoldson



Foto: Rolf Wiltmo

Planering inför hösten

Nu har vi en ny säsong framför oss.

Gästspel av Andras Schiff som både dirigerar och spelar piano (30 september och 1 oktober); Manfred Honeck som gör Beethovens nia (16 och 17 december); Anna Rakitina med Tjajkovskijs Nötknäpparen och Daniel Harding som framför Josefs Suks väldiga symfoni "Asrael" (8 och 9 december) bara som några exempel.

Allt detta med Radiosymfonikerna och Radiokören.

Och du som medlem i Vänföreningen kommer att kunna lyssna på repetitioner och träffa musiker, resa på kryssning med medlemmar ur Radiosymfonikerna och Radiokören med mera.

Titta i kalendariet på sid 12 -13.

Dessutom blir det Vänkonsert och vi kommer att återuppväcka vår musikgissningstävling Kontrapunkt med levande musik. (Hör gärna av dig om du skulle vara intresserad av att delta i Vänföreningens lag.) Det kan också bli någon eftersits direkt efter en konsert då en grupp musiker presenterar sina instrument och håller en minikonsert.

Vi återkommer med besked i våra digitala Vänbrev, som kompletterar Berwaldbladet. Om du inte har meddelat din e-postadress kan du göra det till vanforeningenrskv@gmail.com Då får du våra Vänbrev.

Välkommen till en spännande höst med Vänföreningen!

Pär Trehörning

Hjälp oss värva fler vänner!

Ju fler vi är i Vänföreningen desto mer kan vi stödja orkestern och kören. Och desto fler musikaliska upplevelser kan vi arrangera för våra medlemmar.

Så hjälp oss att bli ännu fler genom att berätta för vänner och bekanta om Vänföreningen och fördelarna med att vara medlem.

I detta nummer av Berwaldbladet (s 12–13) kan du läsa om alla repetitioner som är öppna för oss medlemmar. Missa inte den första repetitionen (den 30 augusti) av Mahlers 2:a med Esa-Pekka Salonen. Konserten den 31 augusti är helt utsold sedan länge.

Vi ska åka på musikalisk Ålandskryssning söndag 9 oktober tillsammans med blåsare och korister (s 4) och den 14 november är det äntligen dags för en spännande Kontrapunkt (s 14) där ett lag från orkestern och kören tävlar mot ett lag från Vänföreningen.

Och det blir mer. Ett digitalt vänbrev skickas löpande till medlemmarna med aktuell information om alla evenemang.

Läs mer på s 24, där det även finns alla uppgifter om hur man anmäler sig.

Men glöm inte att dessutom teckna abonnemang. Det är det säkraste sättet att komma iväg på konserterna och uppleva den extra behållningen av att ha hört musiken repeteras. Det är en lyx som är enbart medlemmarna förunnad.

En riktigt skön sommar önskar vi i styrelsen!



Fr vänster: Bo Söderström, Stefan Birksjö, Barbro Wallin, Ulf Leopoldson, Per Lindvall, Agneta Söderman, Pär Trehörning, Hans-Erik Hallin, Ragnar Hult, Rickard Collin. Frånvarande: Kristina Westman, Peter af Petersens.

avs:
Radiosymfonikernas
och Radiokörens vänförening
SR/Berwaldhallen
105 10 Stockholm



TIPSA GÄRNA DINA VÄNNER OM RADIOSYMFONIKERNAS OCH RADIOKÖRENS VÄNFÖRENING RSKV

Som medlem i Vänföreningen stödjer du musikerna i Sveriges Radios symfoniorkester och sångarna i Radiokören med stipendier och möjligheter att spela kammarmusik och att sjunga i mindre ensembler.

Som medlem får du också:

- gå på orkester- och körrepetitioner
- möta musiker och sångare
- inbjudningar till medlemskonserter
- 10% rabatt på Radiosymfonikernas och Radiokörens konserter
- specialerbjudanden från Berwaldhallen
- Inbjudningar till konsertresor
- **BERWALDBLADET, Vänföreningens egen tidning 3 nr/år samt VÄNBREV.**

Medlem kan du bli genom att betala årsavgiften (kalenderår) till föreningens plusgirokonto 16 08 82-7. Enskild medlem betalar 250:- och två på samma adress 400:-. Glöm inte att ange adress och epostadress om du har sådan.
VÄLKOMMEN

Som ny medlem får du exklusiva CD- utgåvan av Johannes Brahms "Ein deutsches Requiem" med Radiosymfonikerna och Radiokören under Manfred Honecks ledning.



Postadress: RSKV, SR/Berwaldhallen, 10510 STOCKHOLM
www.berwaldhallen.se/vanforeningen
epost: vanforeningrskv@gmail.com